

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eșe de 2 ori: Mercuria și Duminec'a, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu sêu 3 galbini mon. sunatôria.

Brasiovu 31/19 Octobree 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Fagarasiu 26 Oct. 1866.

Domnule Redactoru!

Romanii de aici au serbatu diu'a de astadi cu solemnitate in besericele sale de ambe confesiunile intru aducerea aminte, ca prea gratiosulu nostru Imperatu si Mare Principe in acêst'a di au sanotianatu articlii I si II de lega din an. 1863, prin cari romanimea din Ardêlu s'au emancipatu politicesce si s'a redicatu pre una nivel'a cu celelalte natiuni politice, si totu una data au inaltiatu rogatiuni fierbinti catra Imperatulu ceriuriloru pentru prea bunulu nostru Domnitoriu si inalt'a s'a familia. In beseric'a gr. catolica parochulu si vicariulu locale a redicatu solenitatea dilei cu predic'a aci alaturata. Totu una data s'a facutu si una adresa de multumita din partea inteligentiei carea se va asterne catu mai ourendu Maiestatei Sale.

Cuventarea vicariului Fagarasiului Ioane Antonelli.

Pre multi au insielatu visurele, si au cadiutu celi ce au speratu intr'ensele. Intieptiunea lui Siracu. Cap. 44 v. 31.

Diu'a de astadi, fratiloru! e serbatôria biserecêsca, incatu ea ne aduce aminte de traiulu ouvioșei Parasiv'a, carea prin modrulu vietuiri ne a datu esemplu de moralitate, esemplu a ne impacâ cu Dumnedieu, cu conscientia nôstra si cu vecinii nostri; inse ea totunadata pentru noi ardelenii cauta se fia si una serbatôria natiunale, ca-oe Maiestatea S'a Imperatulu si Marele nostru Principe in acêst'a di a sanotianatu articulu I de lege adusu in diet'a dela Sibiuu la an. 1863, articlu, ce ne scapâ de dorerile mortiei infpte in decursulu de constitutiunea feudale. Care romanu pôte se restôie istori'a nôstra, fara câ se nu ade fiacare pagina a ei cu lacrimi de dorere? candu aceea ne infacoisieză oâ intr'una oglinda, cum amu decadiutu din siâu'a federalismului primitivu in jugulu feudalismului; cum ne perduramu libertatea personale si dereptulu de proprietate; cum deveniramu sclavi legati de glia, si cata versare de sange ne au oustatu tumulturile, ce le facura parentii nostri fara câ se-si fi potutu revindica derepturile sale ômenesci! A descrie acêst'a trista pusetiune a connatiuniloru nostri din trecutu, ar fi a luâ una tema, la care pentru avuti'a materialului de una parte se ar recere timpu mai indelungatu de catu ar poté suferi patientia dvôtre, ér' de alt'a indetoririle ce sunt impreunate cu oficiulu meu; pentru aceea voliu lasâ in pace aceste vulnera ale caroru scormonire totu n'ar ajutâ nemicu, si me voliu margini la pusetiunea nôstra presente, inoercandu a o descrie sine ira et studio, precum se cuvine unui preutu, câ din acêst'a se poteti conchide la sôrtea ce ne astêpta in venitoriu.

Fratiloru! Dupa mare sguduiri urmêza mari prefaceri. Acêst'a e una regula atatu de generale in viati'a staturiloru si a natiuniloru, incatu de amu reafôia tóta istori'a, si amu cercâ in ea cu lamp'a lui Diogene, n'amu aflâ vreuna urma, carea se me convinga din contra. Pretotudinea, câ de unu seclu si mai bine parietii despartitori de caste incepura a cam perde din puterea si tari'a ce o aveau mai inainte. La noi inse oam dela a dou'a diumatate a seclului presente loculu casteloru 'lu ocupara partitele politice natiunali, cari se legâ cu mani cu petiôre de traditiunile sireminisointiele sale isto-

rice, si din asta cauza impedece triumfulu principiloru moderne de statu, si ingreunêza deslegarea problemei, cu carea Maiestatea S'a si-a propusu a ferici lealele sale popôra.

Dêca statulu nostru ar constâ intregu intregutu numai din aderintii celoru trei mari partite, adica din partit'a nemtiloru centralisti, a boemiloru si a unguriloru, visurile de predominire si ale unei'a si ale altei'a ar mai poté avê locu, ca ce prin desele incercari de una reforma radicale in sistem'a gubernarei ar poté calculâ cu mai multa logica, ca macar una data trebue se venia rondulu pre fiacare; inse dupa ce acestu mare statu de sub gloriosulu regimu alu Maiestatei Sale numera mai multe natiuni, cari n'au juratu lici oneia din aceste partite, si pentru cari si un'a si alt'a e intoama de periculoșă; de sene urmêza, cumca prea intieptulu nostru monarchu problem'a s'a de statu nu pôte si nu voliesce a o deslegâ in interesulu specificu alu nici unei'a, ci va incercâ se o deslege in interesulu totului, pentruca volienti'a Maiestatei Sale, inaltu carele in ochii nostri e un sulu Domnului, nu pôte fi alt'a de catu a restabili imperiulu pre una base capace de un'a durabilitate catu de mare. Imperiulu asteliu constituitu, speramu, ca va respectâ autonomi'a fiacarei tieri, prin urmare si a Transilvaniei. Noi romanii acêst'a o dorimu a se sustiené, pentruca numai in autonomia vedemu posibilitatea si garanti'a unor legi bune, de cari aparati se ne potemu desvoltâ starea natiunale prin institute de agricultura, de comerciu, de invetiamentu si arte; si nioi decatu pentruca amu fi sumutiati in contra fratiloru maghiari, ori pentruca centralistii ar fi desteptatu in noi acestu doru de derepturi, ori pentruca amu fi partisanii principiului comunisticu, dupa cum si inchipuiesce unu prea veneratu frate alu meu de aici in predic'a ce o tipari inca in pre diu'a St. Stefanu. Ci fiinduca conlocuitorii nostri se vedu a mai avê si in anulu Domnului 1866 asemenea idei retacite; ertatimi fratiloru se ve spunu aceea ce sciti cu totii, ca noi pre candu stamu mortisii pre lunga legalitatea nôstra din an. 1863, n'avemu nici unu cugetu dusmanu in contra nimeni, ci volimu a apara prin acêst'a numai libertatea si drepturile poporului nostru calcate in pitiôre de constitutiunea feudala, volimu alu feri de batujocurile si asupririle aceleia, volimu câ limb'a nôstra se fia respectata incepundu dela legislatiune si oficia pana la municipia si comune, si nu potemu suferi privilegiulu nici unei limbe, pentruca privilegiulu vatemala nu numai dereptatea si egalitatea, aceste principia sacre ale relegiunei nôstre crestinesci; ci aduce cu sene scôtorea ômeniloru nostri din deregatorii, dêca nu ounoscu perfectu limb'a privilegiata, dupa cum avemu ecemplu mei inaintea ochiloru nostri. Afara de aceea eu câ fostu discipulu alu marelui nostru barbatu Barnuti, pre catu voliu fi in viati'a mea, voliu tiené de macesimele lui, cari suna „Numai pana unde tiene dereptatea e umanitate, dincolo de dereptu locuescu fiere selbaticu.” „Poft'a de domnia nu e una indigentia adevzata, ci unu parocsimu de friguri, care lasanduo una data va peri si acelu apétitu spurii de a inghitire pre altii.” Si érasu „unu Dumnedieu a creatu tôte natiunile, unu doru a versatu in anim'a loru spre limb'a loru, unu simtiemintu de onôre bate in animele tuturoru unu scopu le a prefptu tuturoru, si acestu scopu nu se pôte ajunge, dêca va domni una natiune preste alt'a, ci numai domindu dereptulu egal preste tôte.” Cine nu vede dara, ca intr'una Ungaria, carea ar inghiti Ardêlulu, nefericitulu complexu ce ar fi se se formeze, pre candu unor'a ar aduce libertate impreunata cu privilegiu, limbei nôstre ar causâ restrictiuni, de cari cu timpu ar trebui se piera, precum

pieru arbôrele lovitu de puterea fulgerului. Noi nu potemu mesurâ altu felu apretiuirea si considerarea individualitateri nôstre politice in acêst'a tierisicra, decatu dupa cumpan'a, cu care ni se apretiuiesce si respectêza limb'a, si din ast'a cauza trebue se ne ferimu câ de focu de totu pasiulu, care ar poté trage dupa sene ingroparea de vîna a limb'e i nôstre si ne aruface, câ in desperarea nôstra se ne muscamu buzele, si se ne ródemu degetele, fara câ se ne potemu corege smentetele politice, si nici pre unu minutu nu trebue se perdeam diu vedere, ca Ardêlulu chiaru asié e proprietate romanêsca, câ si proprietate ungurêsca ori sasêsca, deci cine voliesce se tracteze cu proprietarii acestei tieri pentru una unire mai strinsa de cum a statu acêst'a pana acum catra Ungari'a nu pôte se ignoreze pre romani câ atari, ca-ce eli câ una parte contrahente n'ar poté remané câ simplii spectatori ai tergului ce se ar face nici se potu representâ prin 3—4 individi neimpoteriti de natiune a merge la Pest'a, ci ar avê dereptulu de a pune si pucine conditiuni intr'unu congressu natiunale ori intr'una dieta convocata dupa una lege derépta. Fictiuni juridice si sofisme, cu cari ne imbatarea unii si altii — nu mai potu avê nici unu locu, ca-ce de si catu siele feudali abia incepusera a se largi pentru noi in an. 1848, totusi cu argumente sanetôse nimenea nu ne pôte disputâ dereptulu ce ni-lu dau la acêst'a tiéra 17 seculi ai vietiei nôstre natiunali, pentruca chiaru si candu celelalte natiuni ar fi cuceritu acêst'a tiéra, ceea ce nu stâ, dereptulu de cucerite nu le ar fi datu-o câ proprietate perpetua, ci numai câ posesiune timpurale — si éta unu argumentu destulu de tare facia cu dereptulu istoricu alu unor'a, cari conluorandu la aplecare a unei legi electorale feudale si invecchite, volira a ne denegâ bunulu nostru dereptu de natiune, candu erâ vorb'a de decisiunea sôrtei acestei patrie. Deci pre nedereptu ne invinuescu, ca amu fi dormitu in intervalulu de unu anu, in care se facu noulu experimentu cu tierile si natiunile, si nu ne aratamu nici decatu retrogradi, candu stamu mortisii pre lunga legalitatea nôstra din an. 1863, si prin acêst'a nu punemu nici una pedea la impacarea natiunaltatiloru, din contra ajutam pre bunulu nostru monarchu in intentionile sale parentiesci de a procurâ imperiului una basa solida, carea in sene trebue se involve multumirea tuturoru natiuniloru prin acordarea justeloru loru postulate. — Deci eu asié credu, ca pre venitoriu partitelu nu voru amblâ dupa visuri ce le ar aduce cadere dorerosă, nu se voru mai incercâ a se redicâ eâ oleulu asupra apei, ci fiacare partita natiunale si va ocupâ loculu cuvenitu in concertulu popôraloru din statulu austriacu, si va conluclâ din puteri la fericierea lui, din care apoi va resultâ de securu si fericierea singuraticeloru natiuni.

Nu mi remane dara alt'a indereptu in acêst'a di de festivitate natiunale, decatu se inaltu una fierbinte rogatiune catra Imperatulu cerintieloru pentru puterea, sanetatea si pacea prea icbitului nostru Monarohu si Marele Principe, câ se-si pôta impleni sublimulu seu cugetu de a multumi tôte clasele de popôra, a ne asecurâ pre venitoriu articlii sanctionati in inalt'a intieptiune, si asié dandu fiacarei natiuni ceea ce-i compete dupa greutatile ce le pôrta si sacrificiale ce le aduce pentru Inalt'a S'a Dinastia se readuca in urma intre noi una adevzata fratie, de care miscati bunatarea Lui se o propagamu si se o lasamu in testamentele nôstre de ereditate nepotiloru nostri, ér' intieptiunea Lui se o enareze la tôte popôrale, si se o vestêsca tóta adunarea.

Asié se fia! —

Sibiu 26 Oct 1866.

Astăzi în biserică parohială gr. cat. din Sibiu se înalță rugățiunile la altarul celui atotputent pentru îndelungă viață și fericită domnie a Majestății Sale prea bunului nostru domnitor și imperator **Franciscu Iosifu I.**, în semn de omagială multă, ca-ce Majestatea S'ă c. r. ap., în această zi adică în 26 Octobrie 1863, se îndură prea grătosu a dá sancțiune prea înaltă la art. de lege I adus în dietă din 1863, priu care se impleni un'ă dintre dorințele seculare cele mai ferbintiale națiunii române, garantându-se auto-nomi'a și independenți'a patriei noastre, cea atatu de scumpă pentru romani, é' națiunea română, totu prin acelu articol sancționat se redică la gradul de națiune cu drepturi politice naționale egale în sirul națiunilor sorori ale patriei.

Ore prin împăciuirea regimului numai unilateraliter cu națiunea maghiară, prein concesiunile de ea în dietă din Pest'a pretinse, și înainte de ce s'ar' împăciui și îndestuli celelalte națiuni nemaghiare, pôte se dice a fi într'adeveru asigurată și împăciuirea întregului regat alu Ungariei, și consolidarea acelu-ă și a Monarhiei?

(Capetu.)

Noi dăru totu deun'ă și acum numai respinsi de voi, negându-ne drept'ă și egal'ă noastră cu voi parte la toate libertățile și beneficiile ce ne competu că națiunilor în comun'ă noastră patriă, în regatul S. Ștefanu — carele mai înainte a spusu maghiarilor sei, ca „*Regnum unius linguae imbecile est*” — și vedindu ca voi că se dati valoare legilor v'ostre din 1848. și ca tendințele v'ostre cele egemonice și supremaționale, se le întemeiați asupra tuturor naționalităților nemaghiare, faceți neincetatu nesocesiuni mari nelegale, și ve nevoiti a amagi pre regimu cu ace'ă g'olă lauda, ca numai națiunea maghiară ar' fi aceea, carea — deca i se va da ministeriu maghiaru înainte de reviziunea legilor din 1848 va poté consolidă Imperiulu austriacu, și lu va poté mantui de o viață alta catastrofa că cea dela Königgrätz, — venim era-si la regimulu de statu alu imperiului, solicitandu dreptate asupra tuturor nedreptăților, ce ni s'ar' poté face noue că unei națiuni și parti constitutive și redintegrante a imperiului austriacu prin una împăciuire unilaterală nu a tuturor națiunilor din regatul Ungariei, ci numai a națiunii maghiare prin concesiunea pretențiilor sale, și-lu facem și serio atenți la toate partile constitutive și la totii factorii politici ai imperiului austriacu, catu candu ar' face o împăciuire unilaterală cu națiunea maghiară se nu p'erdă regimulu dinaintea ochilor sei, și se nu uite nece odata ca sub coron'ă S. Ștefanu regatul Croatiei, Dalmatiei și Slavoniei — precum și M. Principatu alu Transilvaniei sunt de sine statătoare și autonome, cu propriile sale legi independente, și cu dreptu publicu de statu, și de și se ținu de coron'ă S. Ștefanu cu Ungari'ă totuși nu au alta uniune cu ea decatu în Person'ă aceluiași rege, adică numai uniunea personală.

Ca sub coron'ă S. Ștefanu sunt 14—15 milioane de locuitori. Acești locuitori se împartu în mai multe naționalități.

Deintre aceste — după date mai prospete statistice oficiale — maghiarii facu 4—5 milioane.

Er' celelalte națiuni toate la oalta, fora maghiari, facu majoritatea absolută de 10—11 mil. suflete.

Cu cifrele aceste numai la atata voi se reflecteasu pe ministeriulu nostru de statu, ca puterea regatului Ungariei nu poté consisti nece în cele 4—5 milioane de maghiari, nece în cele 10—11 milioane slavi și români izolați, ci puterea regatului Ungariei a statutu totdeauna, și va stă singuru singurelu în puterile și brăția-le unite și compacte ale tuturor acestor naționalități. —

Éra unirea puterilor și a brățiilor — în tempu de lipsă — încă numai pe unirea animelor și iubirea frățească între naționalități se poté întemeia și poté fi durabilă. —

Éra unirea animelor între diversele naționalități nu se poté efectui și basă de catu éra și numai pe o perfectă egalitate de drepturi politice naționale. —

Împăciuirea dăru a regimului numai cu na-

țiunea maghiară prin concesiunea ministeriului maghiaru înainte de reviziunea și rectificarea legilor din 1848 și înainte de ce ar' împăciui pe națiunea maghiară cu sine, pe bas'ă unei perfecte egalități politice naționale, ar' îndestuli pe toate celelalte colocuții națiuni nemaghiare de sub coron'ă S. Ștefanu — cari facu $\frac{2}{3}$ parti ale împopulației Ungariei — sub nece unu titulu nu însemnă a împăciui regatulu întregu alu Ungariei cu imperiulu, ci din contra ar' însemnă a slăbi și regatulu Ungariei, și imperiulu austriacu.

Gazetele maghiare și cari reprezentăsa majoritatea dietei din Pest'a, îndrănescu și ace'ă a afirmă, ca Austri'ă înainte de a multumi națiunea maghiară, prin concesiunile cu atata presiune de dietă din Pest'a pretinse și solicitate, nu ar' poté duce nece rol'ă de putere mare europeană, nece a pasi cu ceva succesu în cestiunea orientului, care acum se ivesce pre scena, și care în cea mai mare măsură interesă imperiulu austriacu. —

Noi că loiali și credincioși supuși ai Majestății S'ale, și iubitori de consolidarea regatului Ungariei, și de unitatea și indivizibilitatea imperiului austriacu ne ținem o sântă datorie, că în momentele, candu regimulu e silitu în privinți'ă acéști'ă seau în sting'ă seau în derépta a enunціă, se facem pe regimu serio atenți, repetendu ca noi din contra în îndestulirea singuru numai a națiunii maghiare din concesiunea unu ministeriu maghiaru, înainte de reviziunea și rectificarea legilor din 1848 și fora a se îndestuli și împăciui pe bas'ă egalei îndreptării naționale și celelalte naționalități nemaghiare de sub coron'ă S. Ștefanu, după dreptu și dreptate tocma în cestiunea orientale, — candu s'ar' face aceea serioasă, — nu vedem, decatu numai reu și periculu și pentru națiunea maghiară, și pentru consolidarea regatului, și pentru unitatea imperiului austriacu.

Pentru națiunea maghiară vedem unu periculu de ace'ă, ca prin preținsele concesiuni stabilinduse supremația și egemoni'ă cea nesuferită asupra tuturor celorlalte națiuni nemaghiare de sub coron'ă S. Ștefanu, de odata se va aprinde foculu urei și alu invidii naționale între națiuni, și acéști'ă firese va provocă între națiunile neîndestulite o eterua frecare și o coalițiune în contra asupritorei și nedreptei supremații maghiare, care totulu cu izolandu pe națiunea maghiară de catra celelalte mai numeroase colocuții națiuni, tocma în desvoltarea cestiunii orientale, nu numai totă valorea influenței națiunii maghiare o va paraliză, dar' și integritatea și consolidarea regatului Ungariei o ar' poté face problematică. —

Pentru imperiu vedem periculu de ace'ă, ca luandu și ne memorandumu ace'ă, ca două ministere independente într'unu imperiu negresitu ducă la dualismu, dualismulu la frecari periculoase politice de statu éra aceste frecari la disoluțiunea organismului imperiului, după ce regimulu și Majestatea S'ă, și autonomi'ă Transilvaniei și egal'ă îndreptare a tuturor națiunilor și confesiunilor de pe tronul o a enunціatu.

Ba după ce națiunile până aci neîndreptate se au pus și în faptă în usulu egalei îndreptării, ba națiunea română de împreună cu confesiunile și limb'ă s'ă în dietă din Sibiu la 1863/4 pe lege de Majestatea S'ă convocată, și prin lege de Majestatea S'ă sancționată, s'ă și în articulatulu de a 4-a naționalitate cu toate libertățile și imunitățile de cari s'au bucuratu și se voru bucură și națiunile și confesiunile și limb'ă maghiară, secuia și sasa, cele și mai înainte îndreptate.

Aceste fora de a revoltă și intarită și în contra națiunii maghiare animile tuturor națiunilor nemaghiare de sub coron'ă S. Ștefanu și fora de a subina nemărginit'ă loră încredere în regimu, nu se mai potu sterge și revocă, precum și contopirea Transilvaniei în Ungaria, și supremația națiunii maghiare asupra națiunilor celor nemaghiare, și specificu asupra cei române în Transilvani'ă, nu s'ar' mai poté reduce și susținé numai cu tunurile și cu baionetele.

Ce regimulu de statu austriacu din mii de cauze grele politice nu ar' poté face. —

Pentru ca de ar' face, atunci însuși ar' sugrumă în animele națiunilor nemaghiare de sub coron'ă Ungariei toate simpatiile și totă nemărginit'ă încredere de până aci avută în regimulu austriacu — ce e tari'ă și puterea Tronului — cu care pururea și în toate și cele mai

critice tempuri s'au aratatu catra regimulu austriacu de statu. —

Pentru ca în ace'ă silnică faptă, națiunile nemaghiare observandu că într'o oglindă, ca regimulu cu cea mai grea a loră nedreptare, și în contra enunціatului de pre tronul principiu de egală îndreptare pentru toate naționalitățile și confesiunile totuși preferențer favoră și privilegiăsa pre națiunea maghiară, și prin acéști'ă însuși își calca în petiție și diplom'ă s'ă din 20 Octobrie 1860 și legile dietei din Sibiu dela 1863/4 sancționate de coron'ă, n'ar' fi cu potință, că în animile tuturor națiunilor nemaghiare pe o cale așa silnică supremației și egemoniei națiunii maghiare jertfite, se nu slabăca totă încrederea până aici pastrată, și se nu se periclităsa toate caldurele simpatii catra regimulu austriacu. —

Din cari din toate logice și prea întieptiesce urmăsa, ca Austri'ă tocma atunci nu va poté face pasi securi în cestiunea orientale, deca națiunii maghiare i ar' concede pretenșiunile ei în cari și ar' întemeia supremația s'ă cea nesuferită, și mai înainte nu se voru îndestuli și împăciui pe bas'ă egalei îndreptării și pe principiulu federativu toate națiunile nemaghiare din regatul Ungariei. —

Ce ar' fi dar' de facutu?

Ne vomu spune limitatele noastre pareri în puține:

Regimulu austriacu n'are de a face alta, decatu chiaru și în constituțiunea maghiară se administră dreptatea în aceeași măsură și forma facisii cu toate naționalitățile imperiului, — adică:

Regimulu de statu, după ce privilegia-le nobilitari tocma și după legile maghiare dela 1848 și după diplom'ă din 20 Oct. 1860 sunt sterse (?), se se țina strinsu de principiulu odata prin diplom'ă din 20 Oct. 1860 de pre tronul pronunціatu „egale drepturi și greutăți politice și civile în statu pentru toate națiunile și confesiunile” și acestu principiu apoi, fara șială de ori și care naționalitate, se lu puna și în lucrare și se lu și executăsa fara întârziare.

Pentru ca prin administratiunea dreptatei acestei vecinice — ce tuturor națiunilor, după legile divine și naturale de o potrivă compete. — Națiunea maghiară nu i-se face nici o nedreptate, de ore ce ei, prin stabilirea egalei îndreptări politice pentru toate naționalitățile, nu i-se liă nemica, decatu nedrept'ă s'ă supremația și egemonia asupra sororilor și colocuțiilor sale naționalități, care după spiritulu véoului și alu civilizației, și după evenimintele dela 1848 încôce, mai încolo nici nu-i compete, și fara daun'ă imperiului, nici nu i-se mai poté susținé, ci din contra i-se recunoscu toate libertățile naționale și limbistice a fi egale libertăților naționale și limbistice a celorlalte colocuții națiuni.

Candă în oasu contrariu, deca li s'aru dá maghiarilor pretenșiunile cari se le consolidăsa egemoni'ă și supremația cea centralizată și nesuferită asupra colocuțiilor națiuni nemaghiare, acestor'ă nu fara o compromisiune grea și a coronei s'ar face cea mai mare nedreptate.

Ca unu regimu dreptu, fara cea mai mare daună și a națiunii maghiare și a regatului Ungariei, și a întregu imperiului austriacu — precum mai susu s'ă aratatu — după publicarea diplomei din 20 Octobrie 1860 și după cele în urmă aceste pentru egalitatea drepturilor tuturor naționalităților în usu facticu puse și de coron'ă sancționate, nu poté face și admite, pentruca unu regimu nu poté fi la o națiune muma, și la alt'ă oiumă.

De aceea nu potemu destulu recomandă ministeriului de statu, că neclatinat'ă până acum încredere și alipire a naționalităților nemaghiare catra regimulu de statu seriosu și în interesulu întregulu imperiu austriacu se se silăsa nestirbata a o susținé!

Pe ce cale?

Sustienendu facisii cu națiunea maghiară nestirbata și nevătămata totă valorea și puterea tuturor drepturilor politice și naționale, mai cu sēma dela 1860 încôce de coron'ă celorlalte naționalități date, și prin coron'ă sancționate, adică:

a) Valorea și puterea diplomei din 20 Oct. 1860 și a tuturor rescriptelor regesci, decretelor și manifestelor în sensulu diplomei din 20 Oct. 1860 urmate.

b) Sustienendu autonomi'ă Transilvaniei, prin coron'ă enunціată și cu cuvântulu regescu

garantata, si nece decatu admitendu a lta unine a ei cu Ungari'a, decatu cea personale, carea insusi si natiunea maghiara si secuia din Transilvani'a de efectiva incorporare cu Ungari'a, prin art. 6 si 9 din 1791 o au aparatu si o au ascuratu, si care in necsulu acest'a personale, fara a fi integritatea regatului Ungariei prin aceea periclitata, de 180 de ani au potutu esista — si prin urmare :

c) Sustienendu valorea si puterea legiloru aduse in diet'a din Sibiu la 1863—4 si sanctionate de Maiestatea S'a. — A. A.

Profesiune de credintia séu instructiune.

II. Are poporul consciinta publica séu o e lipsitu de aceea? Ceru respunsu: are séu nu? Déca o are, o si manifesta intr'unu modu séu altulu, prin urmare aceea si trebuie se si fia bine ascultata si respectata. Déca nu o are, atunci ce mai incape atat'a faciaria, se o spuna curatu acei carii nu credu in consciinta publica, cumca absolutismulu este cea mai buna si mai salutaru forma de regimu. Anarchie ou Cosaques. Romanii aru fi de siguru perduti prin un'a cá si prin cealta. Asié dara se nu prea luamu numai cá in gluma garantiile constitutiunale. Nu numai respundietatea ministeriala, ci dupa a mea opiniune si respundietatea deputatiloru alesi este un'a din cele mai tari garantii constitutiunale, de aceea consciinta loru trebuie se dea sama consciintei publice de ceea ce facu si deregu ei.

Se spune ca dn. M. C. Iepurénu, carele órecandu inca a fostu ministru, a disu ca dlui cá deputatu nu vré se scia de alta opiniune, de opiniunea alegatoriloru, decatu de ceea ce'i dice consciinta dlui. Prea frumosu; déca inse consciinta deputatului vreo data ar adormi, cine are dreptulu celu mai deaprópe de a io destepa? Óre nu alegatorii? Et bonus interdum dormitat Homerus. Se ne ferimu inse a „spoveduí“ pe oricine, se presupunemu la toti deputatii unei camere consciinta curata cá lumin'a sórelui, caracteru totu cá alu lui Scipio si Cato, séu mai bine moral'a evangelica intru totu lustrulu seu cerescu; poti inse óre presu pune si pretinde, cá toti deputatii se fia genii universali, toti legislatori nascuti si crescuti, toti tari in tóte ramurile de legislatiune? Nici decum, nicairi si niciodata. Poti érase presupune la toti acea petrundere si prudentia matora, carea se'i apere in totu timpulu de cursele unoru intriganti geniali, carii se incéca a'i arunca din o partita in alt'a? Nici acésta. Apoi in asemenea impregiurari cine se stea mai anteu bietului deputatu in ajutoriu, déca nu consciinta publica?

Ei, dara dn. Dim. Ghica o a spus'o curatu, ca a veditu si deputati carii s'au infaoisiatu cu profesiuni de credintia si carii dupace au vorbitu cu multa pasiune de libertati, ajunsii la putere, au ucisu libertatile. Prea adeveratu; tocma inse acésta impregiurare trebuie se spuna dlui Dim. Ghica, ca alegatorii cu atatu mai virtosu au se insiste pe viitoru pentru profesiunile de credintia politica. Déca se afla cearlatani politici si ómeni de nimicu, oarii isi dau de mintiuna program'a propria, ou catu mai virtosu voru veni alegatorii in periculu de a fi insielati ei si cu ei póte patri'a intréga de catra aceea, pe carii iai alesi numai pentru faci'a loru cea neteda si pentru barb'a cea de moda. Concedu eu prea buerosu, cumca dn. Dim. Ghica in calitatea sa de principe si omu bogatu avuse ocazioni neasemenatu mai multe deoatu noi cestilalti a vedé in largulu Europei, cum de eos. cuvosiile sale pp. Ermolau, Pachomie si Policarpu alérge dupa onórea de reprezentanti in camera numai pentruca din intemplantu unele episcopii sunt vacante si in capitala li s'ar da ocaziune minunata de a'i vedé de o trebsióra cá aceea, era dnii Amfibionu, Polipionu si Cameleonu subsoriu orice programa séu instructiune totu pe placulu alegatoriloru, numai pentruca se póta veni fara nici o greutate in atingere mai deaprópe cu Escelentiile si cu Mariile, nu din alta pricina, decatu numai ca dloru inca s'aru simti capaci pentru nesce funotii mai inalte, si apoi ce mai scii, grati'a lui Ddieu este mare si nemarginita. Cu tóte acestea pe de o parte ar fi lucru fórte tristu si durerosu, déca asemenea esceptiuni le amu luá de regula, éra de alt'a nu pricepemu nici decum acea logica, dupa care tocma pentru aceea se nu ce-

remu profesiune de credintia dela deputati. Este inse vreunu candidat in tóta privint'a cunoscutu, caracteru trecut prin tóte probele? Atunci sta in voi'a alegatoriloru de a'i dice: Credeulu teu ti l'amu auditu de atatea ori, faptele ti le cunóscemu, mergi si ne representa pe noi si pe tíera acum cá totudeuna. Niciodata inse alegatorii se nu renuncia la dreptulu de a cere deputatului sam'a pentru purtarea lui; éra déca alegatorii tacu si remanu pasivi preste totu periodulu legislatiunii, atunci deputatulu e scutitu de orice reprobare ce iar veni mai in urma, pentruca déca se póte apleca undeva cunoscutulu qui tacet consentire videtur, apoi nicairi cá aici. Alegatorii carii stau cá inlemniti in decursulu periodulu de legislatiune, nu merita acelu dreptu scumpu si frumosu si nu merita libertatile constitutiunale. Atunci si numai in acestu casu se póte apleca tes'a dlui Iepureanu de a'si intreba cineva numai consciinta propria, atunci adica, candu cea publica dórme amortita, candu apoi mai totudeuna este vai de tíera si de natiune.

Eca asié pricepemu noi acésta ramura a vietii constitutiunale si totu in acestu intielesu ne vomu adopera de a o pune si in lucrare odata, candu ni se va mai da si nóua ocaziune. 21 Oct. n. G. Baritiu.

Braslovu. Dela Reuniunea de gimnastica. Dumineca in 16/28 Octobre se va tiena adunarea generala a Reuniunii romanesoi de gimnastica din Brasiovu. Fiindu inse, ca membrii Reuniunii nu s'au adunatu in acelu numeru, cá se póta fi competenti de a face conclusiuni valide in intielesulu statutoru — cu tóte ca s'a asteptatu o óra intréga — asia dara s' amenatu tienera aceste adunari pe duminca in 23 Oct. st. v. séu 4 Nov. st. n. la 10¹/₂ óre de diminétia. — De astadata s'a otaritu de locu alu adunarii sala casinei romanesoi, care binevoi on. directiune a casinei a ne o pune spre dispusetiune si pentru care ne tienemu, de detorintia a ne esprima multiamitá in publicu. On. membrii sunt pofiti a lua parte la adunariile generale mai cu acuratetia, cu atatu mai tare, ca-ce intrélasandu acést'a venimu pe de o parte in cea mai mare perplexitate ou st. Domnu comisariu regescu, carele si in diu'a susu pomenita otarita pentru adunare, sosindu in sala cu o óra mai tardiu, decatu ce érá invitat, si neflandu totusi numerulu competente la conclusiuni se indepartá cam nemultiamitu; — éra pe de alta parte nepasarea acésta arunca unu feliu de umbra asupra nóstra facia cu ingrigirea, zelulu, acuratetia si ordinea nóstra in afacerile de interesu comunu, — care totudeuna trebuie se suferé in asemenea impregiurari. —

— Tergulu decurse totu cu nemultiamire. Vitele érá in pretiu: vaca dela 14—30 fl., érá parecnea de boi cea mai frumoasa se vendú cu 135 fl.; oaii inca eftini, cea mai frumoasa parecne de armazari se cumparara cu 105 galbeni, érá 19 cai se vendura, unulu cu cate 2 fl. Diu'a tergulu aduná unu mare concursu de ómeni in piatia, incatu abia puteai strabate, inse venira mai multi cá se venda decatu se cumpere, incatu unii din industriari se plangu, ca n'au vendutu nici de 50 cr. Lipsa de bani e fórte mare, si s'iesce pre ómeni a-si margini trebuintiele, dar' si manufactele se tienu pré susu la pretiu, cá cum s'ar fi conjurat. — Suptu néu'a cea mai alba diace adesea unu gunoiu putredu. — Timpulu totu ernaticu. Plóie ou ninsóre; buzatele si tienu pretiulu de pana acum. —

UNGARI'A. Ce minune se fia acést'a, ca alte natiuni se lupta pe intrecute pentru a dovedi lumii cea mai neconditionata alipire de drepturile si legile loru, peoandu ticalósii de noi nu ne rusinamu a si visá, cumca a manifestá alipirea catra dreptulu nostru castigatu ou atata greutate se póte privi de o crima, desfatandu manifestarea de consciinta de sene. Nu asié facu alte natiuni. Eca maghiarii ieau refugiu si la apucaturi strategice spre a dovedi, ca nemica nu-i mai póte deslupi de restituiru in intregu a drepturiloru loru. Spre a inspaimentá pe regimu partit'a lui Deák dechiará in „P. Naplo“ in publicu, cumca ea nu va mai stá pentru elaboratulu lui Deák in privint'a cauzeloru comune si Deák si va trage elaboratulu seu in comitetulu de 67 si va lasá initiativ'a propunerii cauzeloru comune la steng'a, partit'a lui „Hon“. O manevra, care apoi mi-tio apuce diurnalele

ex proposito a o esplotá chiaru si cu ameniari, ou partit'a liberala va merge atatu de departe, incatu nu se va opri pana la nedependintia Ungariei, déca nu denumescu ministeriu inainte de pertractarea cauzeloru comune, dupa cum vré partit'a lui Deák. — Serbii si croatii manifesta prin meetingu alipirea catra dreptulu loru, si noi se outediamu a desfatui manifestarea alipirei nóstre catra dreptulu nostru celu atatu de dreptu! —

AUSTRIA INFER. Vien'a. Mai. S'a fú primitu in Prag'a cu celu mai mare entusiasmu. Boemii isi manifestara dorintia de a li se încoroná regele chiaru in salutarea de primire, si dupa unu telegramu din Prag'a din 26 Oct. imp. ar fi si denumitu pe min. din Saxonia Beust, dupace se întóise din Germania de sudu, de min. presiedinte. Érá dupa altulu din 28 Oct. Mai. S'a a conchiamatu la Prag'a pre toti ministrii si pe cancelariulu Mailath si sunt semne, ca inca acolo se va reconstrui ministeriulu, cu buna séma nu in favórea mortacineloru si a stervelor. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 14 Oct. Cá urmare la cele publicate in Nr. tr. mai adaugemu si cuventarea, care a tienu'ou consululu generalu alu Engliterei de Green, conducatoriulu corpulu diplomaticu si consulariu, candu facura visita gratulatória in forma oficiala, dupace ad ministrulu de esterne incunosointiasse corpulu diplomaticu si consulariu oficialuminte, ca principele Carolu e reconoscutu de catra inalt'a Pórtá si va primi oficialu corpulu diplomaticu. D. Green pronuncia aceste cuvinte:

„In altime!
„Me simtiu ferioitu, ca potu presentá Inaltimei vóstre Serenisime, mai inaintea plecarei Sale la Constantinopole, omagiulu dorintieloru sincere ce forméza toti colegii mei aflati aici, pentru prosperitatea Inaltimei Vóstre Serenisime si a Romaniei, sub noulu regime ce se inauguréza.“

Inaltimea S'a principele Domnitoru a respunsu:

„Domniloru, sunt fórte miscatu de marturisirea simpatieloru ce mi aratati, venindu a mi oferi felicitariile domniloru-vóstre mai inaintea plecarei mele la Constantinopole. Totudeuna amu apretiuuitu cu taria viulu si simpatioulu interesu ce guvernele straine au avutu neintreptu pentru Romania, si speru, ca cu ajutorulu lui Dumnedieu si sprijinulu puteriloru garante, vomu puté in curendu dá una desvoltare salutaru si de progresu tuturor intereseloru acestei tieri, si a'i garantá viitorulu seu prin principiile de ordine si de stabilitate ce ne silimu a inauguréza.“

Inainte de pornire emise principele Carolu urmatóri'a ordinare si proclamare:

CAROLU I.,

din grati'a lui Dumnedieu si prin vointia natiunale, Domnu alu Romaniloru.

La toti de facia si viitori sanetate.

Avendu a merge pentru pacine dile la Constantinopole.

Amu decretatu si decretamu ce urméza:

Art. I. Pe timpulu acestei calatorii catu vomu lipsi din tíera, consiliulu Nostru de ministri, sub presiedintia dlui Ioan Ghica, ministrulu de interne, va lua carm'a guvernului si va administrá in numele Nostru.

Art. II. Sentintiele definitive supuse Noue, in puterea prerogativei ce Ni se acorda prin art. 93 din constitutie, Ni se voru presentá la a nóstra întórcere.

Art. III. Destituirile séu numirile functionariloru publici, ce, prin gasirea cu cale a consiliulu ministriloru s'ar face óupa neaperata trebuintia, voru fi cu titlulu provisoriu si rezervate sanctiunei Nóstre ulterioare.

Art. IV si celu din urma. Presiedintele consiliulu Nostru de ministri, va esecutá si va face a se esecutá acestu decretu.

Datu in Bucuresci la 9 Oct. 1866.

Carolu.

Ministru secretaru de statu presiedinte consiliulu ministriloru Ioan Ghica.

Nr. 1563.

„Romanii!

„Patriotismulu ce a'ti aratatu in tóte epoccele cele mari ale istoriei vóstre, v'au pastratu neatinsa sacra mrosenire a strabuniloru vostri,

„Patri'a Romana“. Si de astadata totu acestu patriotismu v'au datu cunoscintia despre adeveratele vóstre interese si v'au faoutu se voiti si se aclamati in unanimitate ereditatea principilor vostri si form'a guvernului constituțional. Printr'acést'a a'ti impacatu libertatea cu stabilitatea si a'ti ascuratu astufelu desvoltarea rapede si neurmata a tutuorulu puteriloru vitale ale tiei. Romani, astadi dorintiele vóstre s'au implinitu. Alesulu vostru a fostu insciintiatu oficialu, ca Sublim'a Pórta ilu recunósce si fara indoiéle celealte puteri voru recunósce la rendulu loru oper'a rabdarii si a moderarii vóstre. Constatamu cu fericire, ca Sublim'a Pórta, recunoscundu sinceritatea intentiuniloru si intieptiunea faptelor vóstre, privesce puterea vóstra natiunale si legamintele ce ne alatura de dens'a, cá una garantie puternica de ordine si de stabilitate. Mergundu la Constantinopole dorint'ia mea este de a dá prin viu graiu Maiestatii Sale Sultanului asigurarea profundului nostru respectu pentru tractatele cari reguléza relatiunile tiei nóstre cu Turci'a, si a primi de la Maiestatea S'a una noua dovada de inalt'a s'a sollicitudine pentru drepturile si prosperitatea Romaniei. Plecu cu incredere in viitoriu, ca-ci sciu, ca urarile vóstre me voiu insoçipretutindeni; din parte'mi ve lasu cugetarea mea, anim'a mea. M'ati aclamatu suveranulu si vocea poporului fiindu vocea lui Dumnedieu, am incredere, ca Atotputintele me va sustiene in silintiele ce nu voiu inetá de a pune impreuna ou voi, pentru progresulu si marirea patriei nóstre. Carolu.“

Bucuresci 9 Oct. anulu 1866.

— Romanulu“ anuncia, ca in 23 Oct. pe la 9 óre a trecut pr. Carolu pe unu vaporu romanescu „Romania“ la Ruscicu, unde fú pmitu de Odianu Efendi, transmisu spre intempnare M. Sale, anuoiandu cu 21 salve de tunuri sosirea lui, fiindu primita intr'unu modu stralucitu, de unde in trasur'a guvernatoarei Rumeliei Mihaldt-Pasia, merse la palatulu lui, unde primi presentarea consuliloru si a functionariloru militari si civili, si primindu dejunulu printre trupele inierate porni la 12 la drumulu de feru insocitu de suita si de min. presiedinte Ioan Ghica, care de aici se reintorse ér' la Bucuresci; ér' Alteti'a S'a porni catra Varna, unde sosi in 23 sér'a la 8 óre deodata cu bastimentulu pentru Mari'a S'a de unde porni la 12 óre de nópte si sér'a in 24 sosi la Constantinopole, descindendu la palatulu imperialu dela „Apele dulei“, si a fostu indata primita de Sultanulu, care i dede cu inasasi man'a s'a actulu de recunósce, dandui locu de siedere alaturea ou densulu, si cerendu a-si presentá fiacare din persónele suitei sale. O primire pretutindinea stralucita.

— D. min. de fin. P. Mavrogeni presenta consiliulu ministriloru bugetulu pentru anulu curentu in cifrele armatórie:

Pentru consiliulu ministriloru	103.800 lei	—	par.
Consiliulu de statu pentru timpulu functionarii	245.667	„ 16	„
Ministeriulu de interne	19,561.825	„ 11	„
„ de finantie	44,152.522	„ —	„
„ de resbelu	35,347.018	„ —	„
„ de justitia	9,507.613	„ 26	„
„ de culte si instructiune publica	12,000.000	„ —	„
„ comerciulu, agricult. si lucrari publice	16,047.927	„ 12	„
„ trebiloru straine	1,805.054	„ —	„
totalulu speselor	148,771.427 lei	35 par.	
Totalu veniteloru	135,098.400	„ —	„

Remane unu deficitu pre anulu cur. de 13,673.027 lei — par., care deficitu se va acoperi prin anularile de credite, ce se spera a resultá asupra bugetului fiacarui ministeriu si prin o parte din imprumutulu, ce e a se contractá in virtutea art. 36 din legea din 15 Iuliu tr.

Intr'acesta sta situatiunea bugetului generalu alu statului pe anulu curentu, in care s'a trecut de ordine, si bugetulu casei de licuidare a detoriiloru flotante provenite din anii trecuti, casa, care s'a infiintiatu in virtutea diurnalului inchiastu de on. consiliu la Aprile tr. si care presenta la activu sum'a de lei 82,599.000 — ér' la pasivu „ „ „ 71,373.880 24 Escedentu 11,225.119 19

Sum'a ce se va puté realizá din acestu escedentu, remane a se face venitu extraordinariu in bugetulu statului.

RUSIA nivelésa acum fara nici o crutiare simtiulu natiunale polonicu si relegiunea loru, cá se sterpésca nisuntiele loru pe viitoriu. Guvernulu rusu apoi iea in protectiune pe ruenci, cá se i redice in capulu poloniloru; elu a ascuratu chiaru si pentru rutenii din Austri'a, pentru 10 juni din Galiti'a si 10 din Ungari'a cate 300 ruble, taleri rusesci, pe anu, cu conditiune, cá vreo cativa ani de studia se le faca aceia la Petruburgu in Rusi'a. Emisarii rusi ér' inceputa a crucisia provinciele slave din Turci'a si a le pregati la prorumperea resboiului, care se crede, ca se va iuvinge in primavara, dupa cum credu si emigrantii, oari in saci de nuci tramisera din Franci'a proclamatii si in Ungari'a si in Poloni'a. —

Cu datu 26 Oct. se publica din Rusi'a sciri din Constantinopole din 23, cumca reprezentantulu Rusiei din Bucuresci a primitu instructiune speciala, cá se cu ie parte la oficial'a felicitare a principelui Romaniei. Asta e amicitia esita din simpatii relogiose, cum intielege Rusi'a pravoslavia, cá si grecii, cá se inieie natiunile, ce diaou in intuneculu spre a-le calari, slavisa séu muscali, greci etc.

Novissimu. Telegramu. Vien'a

29 Oct. Alaltaeri séra, candu esia Mai. S'a imp. din teatrulu vehicu si se suieá in careta, o calfa de croitoriu si redicá man'a drépta cu unu pistolu tare implutu, inse capitanulu englesu Palmer 'lu impedecá prindendu pre criminalulu si dandulu judecatii. Se aflara la criminalulu pulbere de pusca, 3 capse invalite in metase.

Din Constantinopole se telegrafésa, ca principele Carolu a primitu investitur'a, ér' in dilele din urma in Candia fú o versare de sange infricociata. Cine a invinsu? Si unii si altii, ca asié vinu scirile de acolo. —

Decoratiuni si laude. Pentru putare brava inaintea inimicului se decorara dela reg. de infant. Carolu Alecsandru Mduce de Sachsen-Weimar Nr. 64 cu medali'a de aur: con. Constantinu Dinde; cu medali'a de argintu cl. I: serg. Ioanu Lampe, serg. cadetu Victoru Heyszl, corporalii: Fr. Mathiasco, Andr. Suoiu, Dim. Oreanu, Lad. Kenderesy; con. Frid. Urban, Angela Birt'a, Ioanu Maiu, Nicolau Tatu; cu medalia de arg. cl. II: serg. Podlutzky, serg. cad. Enengel, qua serg. Morariu vice serg. Carolu Kurzfeld, Petru Dragota, corp. Ioanu Nasedeanu, I. Mesesianu, cond. I. Munteanu, Ios. Siegel, gregarii: Petacu, Ios. Hegedusiu, Mich. Stefanescu, Camillo Beischlag, Avr. Sente, Nic. Partosiu, R. Forster, Tom'a Nioóra, Dim. Marou, I. Tonci'a, Vasile Craciunu, Mich. Lunceanu, Antoniu Rain, Iul. Putze, cond. Mich. Carac'a si Ign. Birt'a.

Laudati fusera: serg. cad. Anton Mandl, cond. Stefanu Mate; corporalii: Nic. Spiridonu, Al. Obresianu, cond. I. Bociatu, Petru Luc'a, Mich. Manea, Mich. Pop'a, Vistianu Beloanu, cadet. Lud. Kaufmann; gr.: Aronu Craciunu, Petru Baicu, Moise Siandru, Simionu Ratiu, Simionu Gros'a, Iosifu Marisiu si Ioanu Manu.

Dela reg. de infant. Alecsandru II. imperatulu Rusiei Nr. 2 se decorara cu medali'a de arg. cl. I: v. serg. Franciscu Szöcs, corporalii Borendi si Wandler; cond. Hegesy, Davidu Socaci, Fr. Reith, Fr. Sasu, Ioanu Deras, gr. Martinu Nicol'a; cu medali'a de arg. cl. II se decorara serg. acum locoten. Truiacu, v. serg. Ioanu Bersanu si corp. Georg. Bratu; gregarii: Lud. Pal, Ios. Elekes, Fr. Szentes, Fr. Kafauschek, Ferd. Berviezer, I. Sierbanutiu, N. Coracioni, Ioanu Forri, Alesiu Demeter, Láslo Bedö, Ios. Kiss, Ioanu Galu, Greg. Iacobu, Lad. Fülöp, serv. de oficiu Domokos.

Laudati fusera corporalii Alb. Voluciu, Stefanu Varg'a, I. Incze, cond. Stef. Marchau, cornistulu I. Vandoru, serv. de oficiu I. Keuschert, Ios. Agoston si purtatoriulu de raniti Ciutti.

Dela batal. de venatori Nr. 28 se decorara cu medali'a de arg. cl. I gr. Petru Nicolau; cu

medali'a cl. II cad. serg. Iul. Heine Ioane Scoppek, serg. I. Haltrich, vice serg. Florianu Pahone, Rud. Czech, I. Haas; vic. serg. Georgiu Cristoloveanu, Georg. Gaboru, Georg. Stenner, Ioanu Filk, Lazaru Recusianu, corp. Georgiu Schindler, Iacobu Pop'a, qua serg. Andr. Fultsch, cornist. Georgiu Fagarasi, gr. Onutiu Dragusianu.

Laudati fusera: serg. Danielu Const. Andr. Schneider, Felix Schneider, v. serg. Ios. Böhm, gr. I. Schmidt si Frid. Hermann.

Literariu. Directive pentru organizarea comunelor distrietului tiei Fagarasiului de capitanulu supremu cav. de Pascariu 1866. Tipografi'a lui S. Filtsch in Sibiu. Unu indreptariu fórte de lipsa pentru intocmirea organismului si administratiunii comunale. Se afla tiparita.

Unu feliu de compilare espicativa a legiloru si ordinatiuniloru, ce privescu la trebile comunale, care potu servi de cinsura pentru regularea comunelor in sinulu seu. Scopulu e, estirparea abuzurilor prin desvoltarea unei vieti municipale si comunale atatu de necesarie pentru scuturarea si initierea comunelor la viétia constituționala. E fórte recomandabila pentru ver-ce comuna, care vré a se constitui, a griji de ale sale si a se aperá de abuzuri.

Manuaru pentru judecatoriile comunale din distrietulu tiei Fagarasiului totu de capitanulu supremu. 1866. Care cuprinde instructiuni basate pre legile actuale pentru organizarea judeciiloru comunali in obiecte pana la 12 fl., care judecata statatória din doi reprezentanti séu jurati si din antistele comunalu se tiena siedintia de judecata celu pucinu pe tóte septeman'a cate una, cu ingrigire, cá partitele se'si póta fini cauzele acasa fara a'si versá pung'a si averea pe la judecati mai 'nalte cu inviatiunile necesarie la pertractarea agendelor de judecata comunala, si se va cere séma la finea anului despre tóte decisiunile si impaciurile facute. In desmatulu seculariu, in care se parasira comunele spre a'le omori orce autonomia in dilele feudali si in confusiunea provisorului aceste normative potu servi de ajutoriu la regularea trebiloru comunali atatu administrative, catu si judecatoresci si candu s'ar observa, amu avé regulata in catuva viati'a celu pucinu cea comunala constituționala. Le supanema apretiarrii comunelor. —

Poesii de Iosifu Vulcanu date la lumina in Pest'a, dedicate pré iubitorulu sei parenti intr'o colectiune frumósa adustata intr'o editiune catu se póte de eleganta, cuprindu in 205 pagine, cele mai alese piese din incercarile poetice ale Dlui autore, care publiculu nostru in mica parte ei sunt cunoscute din „Fóia pentru minte, inima si literatura“, in care aflara complacerea cetitoriloru. Cea mai mare parte din poesie edate acum respira acelasu zelu natiunale, aceeași iubire si insufletire spre virtuti, care caracteriséza scrierile d. auctore, incatu merita a fi catu de multu citite de teneru si betranu. — Pretiulu e 1 fl. v. a. si se póte trage de adreptulu. —

Gramatic'a limbei maghiare pentru clasele gimnasiali inferiole de Octaviu Baritiu, profesorulu gimnasialu in Naseudu. Acést'a gramatica, cea de antea ce a esitu pana acum pentru invetiarea limbei maghiare, cu ajutoriulu limbei romane, este compusa dupa metodu practicu celu mai corespundatoriu spre a puté inlesni tenerimei insusirea unei limbi straine cu totulu diferite in formele ei dela natur'a limbei nóstre. Inlesnirea ce o castigá gramaticulu Toepler pentru junimea germana la invetiarea acestei limbe, cu asemenea metodu practicu vedemu, ca D. prof. Octaviu Baritiu o procurá pentru junimea romana din clasele medilocie catu se póte mai corespundatoriu, in totalulu seu. Ne amu bucura, candu amu vedé edate la lumina de catra profesori tóte studiate asié, dupa cum se urmésa metodu prelegeriloru loru in praesa. Dlu autoru póte se pasiésca prin consiliariatululu scolaru spre a castigá aprobare mai 'nalta acestei carti inlesnitióse, pentrucá se fia ertata a se introduce si in alte gimnasii, si chiaru si in cele maghiare se se póta folosi pentru tenerimea romana, cá mediulocu ajutoriulu de a intielege ce se propune in limb'a straina neintielésa de ei.

Cursurile la bursa in 30. Oct. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 9 cr. v.
Augsburg	—	—	127 „ —
London	—	—	128 „ 20
Imprumutulu natiunale	—	—	59 „ 30
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	66 „ 40
Actiile bancului	—	—	707 „ —
„ creditulu	—	—	155 „ 50